

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan sosiaalirahasto (ESR+)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys

14.5.2025 Dnro: EURA 2021/209218/09
02 01 01/2025/ESAELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi
Sulkavan Yhteisövelo

Hakijan virallinen nimi
Sulkavan kunta

Hakemusnumero
209218

Saapumispäivämäärä
11.03.2025

Alkamispäivämäärä
01.09.2025

Päätymispäivämäärä
31.08.2027

Viranomaisen
Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus
Etelä-Savon kansalaistoimijalähtöisen
kehittämisen haku (1/2025)

Hakuilmoituksen tunnus
ESAELY-097

Käsittelijä
Pia Marjaana Pirskanen

Toimintalinja
4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite
4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen

Tukimuoto
Työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyvä kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Yhteisövelo Sulkavalla -hankkeessa luodaan kansalaistoimijalähtöiset ja innovatiiviset yhteisökehittämisen, ryhmätoiminnan ja yksilöohjauksen toimintamallit. Hankkeen sisältöä on ideoitu laajana rintamana yhdessä asukkaiden, kunnan työntekijöiden ja päättäjien sekä järjestöissä toimivien henkilöiden kanssa.

Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat Sulkavalla asuvat työttömät ja työelämän ulkopuolella olevat työikäiset henkilöt, maahan muuttaneet henkilöt perheineen, yksinäisyyttä kokevat henkilöt sekä haavoittuvassa asemassa olevat perheet ja nuoret. Väliillistä kohderyhmää ovat kaikki Sulkavan asukkaat, järjestöt, kunnan toimijat, Etelä-Savon hyvinvointialue, Savonlinnan seudun työllisyyspalvelut sekä alueen seurakunta ja yritykset. Hankkeen toiminta tukee koko Sulkavaa vahvistaen sen elinvoimaa aluekehittämisen ja yhteisökehittämisen toimenpiteenä.

Sulkavalla on tarpeen kehittää asukkaiden tarpeista nousevia osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistavia toimintoja, joilla voidaan vahvistaa työelämän ulkopuolella olevien sulkavalaisten asukkaiden työllistymisen edellytyksiä sekä ennaltaehkäistä sosiaalisten ongelmien syntymistä. Samalla vahvistetaan laajemmin kaikkien asukkaiden hyvinvoinnin edellytyksiä sekä alueen veto- ja pitovoimaa.

Sulkavalle paluumuuttaneiden henkilöiden ja erityisesti nuorten aikuisten syrjäytymisriski on todettu kasvavan. Työelämän ulkopuolelle jääneet kärsivät myös usein riippuvuuksista ja mielenterveyden haasteista. Ryhmätoiminnan kautta osallistujia voidaan tukea ja rohkaista kehittämään omaehtoista, neljännen sektorin toimintaa ja toimijuutta, kuten harrasteryhmiä.

Sulkavalla on aktiivinen järjestökenttä, jonka potentiaalia olisi tarpeen saada vahvemmin käyttöön julkisen sektorin ja ammattilaisten kumppanuuksien kautta. Myös järjestöjen välisen yhteistyön edistämiseksi ja uusien yhteistyötapojen löytämiselle on tarvetta.

Sulkavalla on väkilukuun nähden melko paljon maahan muuttaneita ja erityisesti perheitä. Ulkomailta työn perässä muuttaneiden puolisoilla voi olla erityisiä haasteita löytää työtä ja integroitua yhteisöön. Sulkavalaiset nuoret kaipaavat paikkakunnalle monipuolisempia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia nuorisotilan lisäksi.

Sulkavalla pienuus on potentiaali, joka mahdollisuus toimia raikkaasti ja helposti toimijoita ja asukkaita tavoittaen. Hyödyntämällä Sulkavan vahvuuksia voimme yhdessä kehittää ainutlaatuista, aitoa ja uutta toimintaa yhdessä asukkaiden ja toimijoiden kanssa.

Tavoitteet:

1. Innostaa ja aktivoida asukkaita, perheitä sekä eri toimijoita (järjestöt, yritykset, seurakunta, neljäs sektori, kunnan toimijat) mukaan palvelujen kehittämiseen yhteisökehittämisen ja ryhmätoiminnan keinoin kansalaistoimijuuden, vaikuttamismahdollisuuksien sekä paikallisyhteisön yhteisöllisyyden vahvistamiseksi.
2. Tukea asukkaiden ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden osallisuutta, toimintakykyä ja hyvinvointia ryhmätoiminnan ja vertaistuen keinoin monialaisesti ja vahvasti kohderyhmää osallistavalla otteella.
3. Ohjata ja tukea heikossa työmarkkinatilanteessa olevia henkilöitä työllistymisen polulla yksilöllisen tuen ja ryhmätoiminnan avulla.
4. Vahvistaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi yhteisökehittämisen, ryhmätoiminnan ja yksilöohjauksen keinoin.

Toimenpiteet:

Monitoimijainen yhteisökehittäminen

Yhteisökehittämisen kartoituksessa kootaan mahdollisimman laajasti kaikkien sulkavalaisten toimijoiden edustajia kertomaan alueen elämästä, jotta saadaan kokoon kertomuksellinen kuva yhteisön tilanteesta. Kuvan pohjalta toimintaa lähdetään yhdessä suunnittelemaan esiin nousseiden kehittämistehtävien kautta. Yhteisökehittämisen tarkoituksena on rakentaa hyvää elämää kaikille kuntalaisille ja ennaltaehkäistä sosiaalisia ongelmia ja syrjäytymistä.

Ryhmätoiminta

Ryhmätoiminta on kohdennetumpaa haavoittuvassa asemassa, nivelvaiheessa ja syrjäytymisuhan alla oleville. Toimintaa ohjaavat hanketyöntekijät käyttäen esimerkiksi luovien alojen menetelmiä ja luontoavusteisia menetelmiä. Ryhmätoiminnan tarkoituksena on vahvistaa osallistujien toimintakykyä ja tämän myötä työllistymisen ja työelämässä pysymisen edellytyksiä.

Yksilöohjaus

Yksilöohjaus on työelämään suuntautumisen ohjaamista, jossa voidaan käyttää tavoitteellisen työhönohjauksen menetelmää. Yksilöohjausta tarjotaan myös tukemaan yksilön oikeuksien toteutumista digipalveluiden käytössä ja viranomaispalveluiden hakemisessa. Yksilöohjausta toteuttavat hanketyöntekijät ja mentorit.

Hankkeen tulokset:

Hankkeen tuloksena toimintaan osallistuneiden ääni kuuluu paikallisyhteisössä ja kunnan päätöksenteossa selkeämmin ja heillä on vahvempi tunne yhteisöön kuulumisesta. Osallistujien toimintakyky, terveys ja hyvinvointi, kiinnittyminen paikallisyhteisöön vahvistuvat ja syrjäytymisriski pienenee, minkä myötä työllistymisen edellytykset kasvavat.

Kunnan, hyvinvointialueen, työllisyysalueen ja muiden toimijoiden dialogi asukkaiden kanssa vahvistuu ja asukkaiden keskinäinen dialogi vahvistuu. Tämä lisää keskinäistä luottamusta ja hyvinvointia, ja edesauttaa palveluiden vastaamista asukkaiden tarpeisiin. Hankkeen toimintaan osallistuneiden oikeuksien toteutuminen vahvistuu palvelujen saavuttamisen myötä.

Kuntaan syntyy ja juurtuu asukkaiden tarpeista nousevia palveluja ja toimintoja sekä monitoimijainen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen malli.

Kuntaan syntyy yhteisökehittämisen, ryhmätoiminnan ja yksilöohjauksen mallit, jotka tukevat asukkaiden yhteisöllisyyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja työllistymisen ja työssä pysymisen edellytyksiä, myös ennaltaehkäisevästi.

Hankkeen toimintaan osallistuneiden kynnys osallistua järjestöjen toimintaa madaltuu ja kansalaistoiminta aktivoituu. Osallistujat aktivoituvat harrastamaan, liikkumaan ja käyttämään vapaa-ajan palveluita.

Hankkeen toimenpiteet

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet jaetaan kolmeen työpakettiin.

Työpaketti 1: Monitoimijainen yhteisökehittäminen (kohderyhmänä erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat lapsiperheet ja työikäiset, nuoret ja maahan muuttaneet)

Yhteisökehittämisessä käytetään menetelmänä Puumalassa vuonna 2016 Yhteistä ymmärrystä -hankkeessa käytettyä alue- ja yhteisökehittämisen mallia, jonka käyttöön on mahdollista saada ostopalveluna mentorointia hanketyöntekijöille Puumalan hankkeen toteuttajilta. Yhteisökehittämisen tarkoituksena on rakentaa hyvää elämää kaikille kuntalaisille ja ennaltaehkäistä sosiaalisia ongelmia ja syrjäytymistä.

Kartoittamisvaiheessa kootaan mahdollisimman laajasti kaikkien sulkavalaisten toimijoiden edustajia (esim. sote-palvelut, Kansalaisopisto, Martat, Sulkava Sport, eläkeläisyhdistykset) ja kunnan asukkaita kertomaan alueen elämästä kertomuksellinen kuva luomiseksi yhteisön tilanteesta. Kuvan pohjalta toimintaa lähdetään yhdessä suunnittelemaan esiin nousseiden kehittämistehtävien kautta.

Menetelmän käyttö hankkeessa luo raamin hanketyöntekijöille toiminnan suuntaamiseen sekä edesauttaa toiminnan juurruttamista. Menetelmän ansiosta toimijoiden osallistuminen ja sitoutuminen on tehokkaampaa ja syväluotaavampaa.

Yhteisökehittämistä toteutetaan erilaisissa avoimissa ja yhteisöllisissä kohtaamispaikoissa, kuten kuntalaisten olohuone, kirjasto, nuorisotila ja luontokohteet. Lisäksi hyödynnetään Jurakausi-hankkeessa suunnittelussa olevaa "Sulkava-taloa" mahdollisuuksien mukaan.

Koska toiminta rakentuu yhteisökehittämisessä nousevien kehittämistehtävien pohjalta, sen sisältöä ei voi tarkasti tietää. Toiminta voisi olla esimerkiksi:

- Sisällöllistä ja ohjattua kohtaamistoimintaa nuorille yhteistyössä yhdistysten ja kunnan nuorisotoimen kanssa: Esimerkiksi nuorten olohuone ja tapahtumaklubi (mm. teemailtoja ja elokuvia), mahdollisuus harrastaa bändisoittoa, mopomiitit, loma-aikojen toiminta.
- Tilaisuuksia uussuomalaisen ja kantasuomalaisen kohtaamiselle. Esimerkiksi lapsiperheiden tapaamiset, avoin kielikahvila ja yhteisölliset ruokailut.

- Kirjastopalveluiden ja -tilojen käytön kehittäminen yhdessä uussuomalaisten kanssa ja suomalaiseen kulttuuriin integroituminen niiden kautta.
- Tietojen ja taitojen vaihtamisen ryhmä, jossa sekä uussuomalaiset että kaikki paikalliset saavat esitellä omaa erityisosaamistaan tai kiinnostuksen kohteitaan.
- Kaikenikäisille avoin matalan kynnyksen ajanviete, esimerkiksi bingo- ja lautapeli-illat.
- Digipalveluissa tukea tarvitsevien vertaisryhmä.
- Tilaisuuksia, joissa neuvotaan nuoria työnhauksessa ja urasuunnittelussa. Esimerkiksi CV-työpaja ja eri ammattilaisten, yritysten ja järjestöjen vierailut.
- Kiertotaloutta edistäviä aivoriihiä, joissa kehitetään yhdessä paikallisesti tehokkaita kiertotalouden toimintatapoja ja tutustutaan erilaisiin kiertotalousmalleihin.
- Edellä lueteltujen tilaisuuksien järjestäminen myös Lohilahden kuntalaisten olohuoneella ja muiden kylien kylätaloilla.

Työpaketti 2: Ryhmätoiminta (kohderyhmänä erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat, nivelvaiheessa olevat ja syrjäytymisuhan alla työttömät ja työttömyysuhan alla olevat henkilöt)

Ryhmätoiminta on kohdennetumpaa haavoittuvassa asemassa, nivelvaiheessa ja syrjäytymisuhan alla oleville työttömille ja työttömyysuhan alla oleville henkilöille. Ryhmätoimintaa ohjaavat hanketyöntekijät käyttäen esimerkiksi luovien alojen menetelmiä ja luontoavusteisia menetelmiä. Ryhmätoiminnassa voidaan hyödyntää kokemusasiantuntijoiden osaamista. Ryhmätoiminnan tarkoituksena on vahvistaa osallistujien toimintakykyä ja tämän myötä työllistymisen ja työelämässä pysymisen edellytyksiä. Lisäksi tavoitteena, että osallistujat valtaistuvat toimimaan hankkeen päätyttyä itsenäisinä harrastusryhminä tai integroituvat yhdistysten tai Kansalaisopiston toimintaan.

Esimerkkejä ryhmätoiminnoista:

- Arkitaitojen vahvistamisen ryhmätoimintaa riippuvuuksista kärsiville heikossa työmarkkina-asemassa oleville.
- Matalan kynnyksen liikuntaryhmä ja lajikokeilut yhteistyössä liikuntatoimen ja yhdistysten kanssa heikossa työmarkkina-asemassa oleville.
- Luovan toiminnan ja perinnetaitojen ryhmätoimintaa yhteistyössä yhdistysten kanssa työelämän ulkopuolella oleville.
- Luontoavusteisiin menetelmiin perustuva ryhmätoiminta työelämän ulkopuolella oleville.

Työpaketti 3: Yksilöohjaus (kohderyhmänä erityisesti haavoittuvassa työmarkkina-asemassa olevat nuoret ja työikäiset sekä maahan muuttaneet työikäiset)

Yksilöohjaus on työllistymisen edellytyksiä vahvistavaa ja osallistujan tarpeita vastaavaksi räätälöityä rinnalla kulkemista, jossa voidaan käyttää Yhteistä ymmärrystä -hankkeessa kehitettyä Tavoitteellisen työhönohjauksen montaasimenetelmää. Yksilöohjausta toteuttavat hanketyöntekijät. Yksilöohjausta tarjotaan myös tukemaan yksilön oikeuksien toteutumista mm. digipalveluiden käytössä ja viranomaispalveluiden hakemisessa. Tarvittaessa toimintaan osallistuvia ohjataan muiden heidän tarpeidensa mukaisten palveluiden piiriin.

Yksilöohjauksen sisältö rakentuu työskentelyssä nousevien kehittämistehtävien pohjalta, sen sisältöä ei voi tarkasti tietää. Sisältönä voi olla esimerkiksi:

- Tavoitteellinen työhönohjaus ostopalveluna flatratesta.
- Yhteistyö paikallisten yritysten kanssa esimerkiksi tutustumisvierailut.
- Yksilöllinen ohjaus digipalveluiden käytössä, kuten erilaisten sähköisten hakemusten täyttämisessä auttaminen.
- Arjen taidoissa tukeminen ja harrastus- ja vapaa-ajan toiminnasta vinkkaaminen ja tueksi mukaan lähteminen.
- Kirjaston palveluihin ja kunnan liikuntapaikkoihin tutustuminen ja niiden käyttämiseen innostaminen.
- Alueen järjestökentän tuomiin mahdollisuuksiin tutustuminen ja mukaan innostaminen esimerkiksi talkootoiminta.
- Lisätienestejä mahdollistaviin alustapalveluihin tutustuminen ja niiden käytön opetteleminen.
- Kannustaminen mukaan hankkeen työpakettien 1 ja 2 toimintaan.

Hankkeen viestintä:

- Laaditaan viestintäsuunnitelma rahoittajan viestintäohjeiden mukaisesti. Viestintää toteutetaan innostavalla otteella ja kutsuen mukaan laajasti eri toimijoita ja asukkaita.

- Hankkeen some-kanavat sekä säännöllinen infokirje yhteistyötahoille ja osallistujille
- Kunnan, seurakunnan, hyvinvointialueen, työllisyysalueen ja paikallisten yhdistysten nettisivut ja some-kanavat.
- Lehdistötiedotteet toiminnasta.
- Viestintää toteutetaan myös jalkautuen ja hyödyntäen pienen yhteisön verkostoja ja puskaradioita.

Toiminnan kehittäminen ja arviointi:

Hankeaikana toimintaa kehitetään iteratiivisesti. Palautetta toiminnasta kerätään jatkuvasti kyselyin ja kevythaastatteluin sekä järjestetään palautetyöpajoja ja nopeita kokeiluja. Arvioinnissa käytetään myös osallistujilta kerättyjä pieniä onnistumistarinoita ja hanketyöntekijöiden itsearviointeja. Hankkeessa kootaan pieni kehittäjäryhmä, jossa on mukana osallistujia ja sidosryhmien edustajia. Kehittäjäryhmässä keskustellaan hankkeen kehittämisen tarpeista ja toimintaa kehitetään keskustelujen perusteella.

Lisätietoja hakemuksesta

INDIKAATTORIT

Hankkeeseen arvioidaan osallistuvan 49 osallistujaa, joista 30 on työttömiä, 8 koulutuksessa olevia, 9 työssä olevia ja 2 työmarkkinoiden ulkopuolella.

Hankkeelle ei ole asetettu osallistujiin kohdentuvia lyhyen aikavälin tavoitteita.

KUMPPANUUDET

Suullinen yhteistyösopimus on tehty Etelä-Savon hyvinvointialueen työikäisten palveluiden Sulkavan kuntouttavan työtoiminnan ja Mannerheimin lastensuojeluliiton Sulkavan yhdistyksen kanssa. Kirjallinen yhteistyösopimus on tehty Sulkavan kappeliseurakunnan kanssa. Valmistelutyössä on kuultu Savonlinnan seudun työllisyyspalveluiden asiantuntijoita.

RAHOITUS

Hankkeelle on esitetty 20% kunnan omarahoitusta. Ei ulkopuolista rahoitusta.

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Sulkava

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	139 356	0	139 356
Flat rate 40 % kehittäminen	55 742	0	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	195 098	0	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	156 077	0	0
2 Omarahoitus: Kuntarahoitus	39 021	0	0
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	195 098	0	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hakemusta ei esitetä rahoitettavaksi, koska se ei täytä kaikkia yleisiä valintaperusteita.

Hankkeelle ei ole esitetty riittävän konkreettista toteuttamissuunnitelmaa, jonka perusteella hankkeen eteneminen ja tulosten saavuttaminen olisi seurattavissa. Konkreettiset kohderyhmälähtöiset tarpeet on tarkoitus selvittää vasta hankkeen aikana. Hanke käynnistyy yhteisön tilannekuvan muodostamisella, jonka pohjalta tullaan suunnittelemaan hankkeessa toteutettavia kehittämistoimia. Näin ollen hankesuunnitelmassa on esitetty vain arvioita mahdollisista sisällöllisistä toimenpiteistä.

Kuvatut monitoimijaisen yhteisökehittämisen toteutusmuodot ovat hajanaisia. Haavoittuvassa asemassa oleville suunnattuja ryhmätoimintoja on kuvattu esimerkkitasolla, mutta niiden osalta ei ole esitetty tarkempaa toteutussuunnitelmaa (esim. ryhmien määrät, toteutustavat, kokoontumiskerrat), jonka perusteella toimintojen toteutuminen ja tulokset olisivat hankkeen aikana seurattavissa. Yksilöllisen ohjauksen sisältöjä on kuvattu esimerkkitasolla, mutta niiden sisältö täsmentyisi vasta hankkeen kuluessa. Näin ollen hankkeesta ei ole nähtävillä osallistujille pidempikestoisia jatkopolkuja, jotka tukisivat heidän työelämäänsä tai koulutukseen siirtymistään.

Hanke perustuu olemassa olevaan alue- ja yhteisökehittämisen mallin soveltamiseen. Hakemuksen mukaan hakijalla ei kuitenkaan ole vielä hankkeen lähtötilanteessa osaamista mallin soveltamiseen, vaan osaamista mallin hyödyntämiseen hankintaan hanketyöntekijöille ostopalveluna.

Hankkeen tavoitteet vajaakäytölle tai tyhjiilleen jääneiden rakennusten uusien käyttötarkoitusten selvittämiseksi eivät ole ESR+ -rahoituksen piiriin kuuluvia kehittämistoimenpiteitä.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä 2.4.2025

Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalveluiden rahoituskokous 7.5.2025

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 20.5.2025

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei